

Beoordelingsformulier IBT 2023 systematisch toezicht omgevingsrecht Gemeente Boekel

Procesinformatie

Beoordeelde documenten:				
Beleidsplan VTH:	Beleidsplan VTH fysieke leefomgeving 2021-2025 herziene versie 03			
Uitvoeringsprogramma VTH 2023:	Uitvoeringsprogramma 2023 VTH van de fysieke leefomgeving			
Evaluatieverslag VTH 2022:	Jaarverslag 2022 VTH van de fysieke leefomgeving			
Naam beoordelaar:	Beoordeling afgerond:	Reactie gevraagd:	Reactie ontvangen:	Reactie verwerkt:
H.M. Damme	17 februari 2023	17 februari 2023	13 maart 2023	15 maart 2023

Beoordelvragen

Deze beoordelvragen zien op de tijdigheid/actualiteit en kwaliteit van de wettelijk vereiste VTH-documenten van gemeenten. De wettelijke basis daarvan ligt in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) met bijbehorende uitvoeringsbesluiten (procescriteria VTH) en de provinciale Verordening systematisch toezichtinformatie Noord-Brabant. Via de Invoeringswet Omgevingswet wordt de huidige regelgeving van de procescriteria VTH uit de Wabo opgenomen in de Omgevingswet met bijbehorend Omgevingsbesluit. Per 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking.

Het doel van de wetgever is dat provincies, gemeenten en waterschappen hun VTH-organisatie zodanig professioneel inrichten dat een goede kwaliteit van de uitvoering van die taken is gewaarborgd. Daaronder verstaat de wetgever met name dat de VTH-taken op een strategische en programmatische manier worden gedaan met aandacht voor onderlinge afstemming van de werkzaamheden. Dat levert een stevige bijdrage op aan het realiseren van een veilige en gezonde leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. En deze op een duurzame en doelmatige wijze te behouden en te ontwikkelen voor het bereiken van maatschappelijke opgaven.

Met interbestuurlijk toezicht draagt de provincie bij aan een bestendig en veilig Brabant met een sterke kwaliteit van het openbaar bestuur. Een bestuur dat het goede voorbeeld geeft richting burgers en bedrijven. Een bestuur waar de mensen op kunnen vertrouwen.

Een tijdige en goede naleving van de procescriteria VTH is niet alleen wettelijke verplicht. Het is ook belangrijk voor een goede sturing op de VTH-beleidscyclus en voor de instandhouding van een professionele VTH-structuur; om risico's te voorkomen op het gebied van volksgezondheid, veiligheid of onomkeerbare schade aan de leefomgeving.

De ambitie van de provincie is samen met gemeenten en waterschappen ervoor te zorgen dat alle VTH-documenten 100% actueel en op tijd zijn en voldoen aan de procescriteria VTH.

De beoordelvragen en de criteria voor de beoordeling 'Voldoet', 'Voldoet gedeeltelijk' of 'Voldoet niet', staan in de Uitvoeringsagenda IBT 2023.

De normering voor het eindoordeel is toegelicht onderaan dit format van het beoordelingsformulier.

De beoordelvragen zijn in concept op 7 december 2022 bekend gemaakt aan de contactpersonen IBT Omgevingsrecht bij gemeenten en waterschappen. Dat is gebeurd via een nieuwsbericht op de IBT-website in de SharePoint werkomgeving met gelegenheid voor reactie. Er zijn geen reacties ontvangen. Het definitieve beoordelingsformulier is vervolgens op 19 december 2022 gepubliceerd op de IBT-website.

Verordening kwaliteit VTH

1a. Evalueren B&W jaarlijks over de naleving van de geldende kwaliteitscriteria VTH voor de eigen organisatie en de omgevingsdienst en doen zij daarover mededeling aan de gemeenteraad?

1b. Als blijkt dat de kwaliteitscriteria VTH niet zijn of niet konden worden nageleefd, motiveren B&W dan de reden waarom en hoe wel voor de gestelde kwaliteit wordt gezorgd? (Modelverordening kwaliteit VTH art. 5, lid 2 en 3)

Toelichting wetgever:

Over de naleving van de kwaliteitscriteria wordt jaarlijks mededeling gedaan aan de gemeenteraad. Het gaat hier om een belangrijke inhoudelijke mededelingsplicht die kan worden meegenomen in bestaande jaarlijkse rapportages, in de op grond van het Besluit omgevingsrecht op te stellen documenten.

Definitief oordeel:

Voldoet. Bijlage 4 van het Jaarverslag VTH & Uitvoeringsprogramma 2023 VTH geeft een overzicht van de deskundigheidsgebieden en de mate waarin gemeente Boekel voldoet aan de minimumeisen qua opleiding, ervaring en aantal medewerkers. Waar men niet voldoet, worden de werkzaamheden uitbesteed aan externe partijen.

In § 3.1 van dit document worden de kwaliteitscriteria geëvalueerd. Daarin geeft men ook aan dat de ODBN voldoet aan de gestelde kwaliteitscriteria.

Aangezien het jaarverslag bekend wordt gemaakt aan de gemeenteraad, kan de raad ook kennisnemen van de evaluatie van de kwaliteitscriteria VTH voor de eigen organisatie en de omgevingsdienst.

Een compliment voor deze overzichtelijke verantwoording is op z'n plaats!

2. Voldoen B&W aan deskundigheidsgebied 26 (Cultuurhistorie) van de geldende kwaliteitscriteria VTH?

Toelichting wetgever:

Onderdeel 26 van de geldende kwaliteitscriteria 2.2 (deel B kritieke massa) bevat de eisen aan de VTH-medewerkers en aan de organisaties die de daar genoemde activiteiten op het gebied van cultuurhistorie uitvoeren. De criteria voor kritieke massa hebben geen relatie met de omvang van het werkaanbod. Ze geven de organisaties een ondergrens van het aantal medewerkers en hun deskundigheid, die nodig is om activiteiten in continuïteit uit te kunnen voeren.

Voorlopig oordeel:

Voldoet gedeeltelijk.

Volgens de tabel in bijlage 4 van het Jaarverslag VTH & Uitvoeringsprogramma 2023 VTH zijn twee medewerkers hiermee belast. Van medewerker 'MvS' is het opleidingsniveau niet bekend en is dus niet bekend in hoeverre deze voldoet aan de kwaliteitscriteria.

Tabel 4, onderdeel 26, is niet volledig ingevuld, aangezien het aantal personen niet is vermeld. Overigens geldt dat ook voor de onderdelen 7 tot en met 11.

Tekortkomingen:

Medewerker 'MvS' is niet vermeld in de tweede tabel van bijlage 4. Het opleidingsniveau is niet bekend en dus is niet bekend in hoeverre deze medewerker voldoet aan de kwaliteitscriteria.

Verbeterpunten:

Vermeld in de tabel alle medewerkers die betrokken zijn bij de deskundigheidsgebieden uit de kwaliteitscriteria VTH en beschrijf in de tweede tabel hun generieke deskundigheid, functie en opleiding en werkervaring.

Reactie gemeente:

Tabel is aangevuld op de aangegeven onderdelen.

Verwerking reactie:

Akkoord met de aanvulling. Het toezichtoordeel wordt in positieve zin aangepast.

Definitief oordeel:

Voldoet.

Beleidsplan

3a. Stellen B&W voor de taken, niet zijnde de basistaken van de omgevingsdienst, het VTH-beleid vast in een of meer documenten waarin gemotiveerd wordt aangegeven welke doelen zij zichzelf stellen en welke activiteiten zij daartoe zullen uitvoeren? (Bor 7.2, lid 1)

3b. Wordt het handhavingsbeleid ook afgestemd met de organen die belast zijn met de strafrechtelijke handhaving? (Bor 7.2, lid 1)

Toelichting wetgever:

Het is de bedoeling dat gemeenten en waterschappen ieder voor zich VTH-beleid vaststellen en schriftelijk vastleggen. Dat kan in een gezamenlijk VTH-beleidsdocument of apart. VTH-beleid bevat het geheel van prioriteiten, doelstellingen, strategie en werkwijze. Voor vergunningverlening hoort daar een analyse van inzichten, technieken en werkwijzen bij. Het op elkaar afstemmen van doelen van vergunningverlening en handhaving is belangrijk. VTH-beleid wordt, indien nodig, ook afgestemd met andere bestuursorganen. Met wie hangt af van de vraag welke andere bestuursorganen door het beleid worden geraakt, bijv. omdat samenwerking aan de orde is. Een goede interne afstemming tussen de werkeenheden vergunningverlening en handhaving en met andere werkterreinen binnen de eigen organisatie is ook van belang.

Over handhaving vindt ook afstemming plaats met de organen die belast zijn met de strafrechtelijke handhaving, zoals het Openbaar Ministerie en de politie. Dit artikel is mede gebaseerd op artikel 58a lid 1 van de Wet op de economische delicten. Hiermee wordt de bestaande verplichting voor het bestuur en de toezichthouders tot afstemming met de strafrechtelijke instanties uitgebreid tot een afstemmingsverplichting over en weer.

Definitief oordeel:

Voldoet. Het beleidsplan VTH 2021 –2025 beschrijft aan de hand van een omgevingsanalyse en risicoanalyse prioriteiten en doelstellingen. Uitgebreid zijn de activiteiten met daarbij in enkele gevallen indicatoren benoemd.

In de inleiding van het Jaarverslag 2022 VTH staat dat in het voortraject overleg heeft plaatsgevonden met de organen die belast zijn met de strafrechtelijke handhaving. Daarbij zijn afspraken gemaakt, onder andere over de samenwerking en de afstemming van de werkzaamheden, zodat de doelen goed op elkaar kunnen worden afgestemd.

Bij de beoordeling van de VTH-documenten in 2022 zijn verbeterpunten benoemd, met name het ontbreken van een kritieke prestatie-indicator (KPI) bij de doelen voor Vergunningverlening. Ook is niet duidelijk beschreven in hoeverre het beleidsplan, vóórdat het bestuurlijk wordt vastgesteld, is afgestemd met de organen die belast zijn met de strafrechtelijke handhaving.

Advies:

Omdat veel gemeenten het onderwerp 'Afstemming bestuurs- en strafrecht' onvoldoende in de VTH-documenten hebben geborgd, bieden IBT het volgende handelingsperspectief:

- Breng het onderwerp afstemming bestuurs- en strafrecht (beleid en uitvoeringsprogramma) nadrukkelijk onder de aandacht in de opdracht richting omgevingsdienst. Daar is de tijd nu rijp voor, omdat de Brabantse omgevingsdiensten op dit moment bezig zijn met nieuw bovenregionaal handhavingsbeleid in de vorm van Regionale Operationele Kader(s).
- Breng dit onderwerp in op de tafel van het bestaande driehoeksoverleg binnen de gemeente. Goed voorbeeld is gemeente 's-Hertogenbosch die dat zo doet en waar het goed werkt.
- Breng dit onderwerp in bij de vertegenwoordiger(s) van de Brabantse gemeenten in het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht (BPO), zodat dit knelpunt daar ook nadrukkelijk onder de aandacht komt en wordt besproken.
- Investeer in goed en periodiek contact inclusief evaluatiemoment(en) met het OM (Functioneel Parket) en de politieorganisatie onder verwijzing naar het artikel over afstemming en samenwerking in de Wet op de economische delicten (Wed art. 58a).
- Maak de aanpak van dit onderwerp inzichtelijk in de VTH-documenten van je eigen organisatie.

4. Gaan B&W in het beleidsplan VTH ook in op de uitvoering (lees: vergunningverlening) en handhaving van de Monumentenwet 1988 voor zover van kracht overeenkomstig artikel 9.1 van de Erfgoedwet? (Wabo 5.1 en Bor 7.2 lid 1)

Toelichting wetgever:

De Erfgoedwet bepaalt in artikel 9.1 welke onderdelen van de Monumentenwet 1988 van toepassing blijven tot het tijdstip waarop de Omgevingswet tot wet is verheven en in werking is getreden. De Monumentenwet 1988 bepaalt in artikel 63 lid 3 dat de wettelijke procescriteria VTH van toepassing zijn op de uitvoering en de handhaving van het onderdeel 'vergunningen tot wijziging, sloop of verwijdering'. Dwz dat in de omgevings- / probleemanalyse en de prioriteitenstelling die tot het beleidsplan VTH behoren wordt ingegaan op voornoemd onderdeel van de Monumentenwet. Als gemeenten de VTH-taken op het gebied van de archeologische en de gebouwde monumentenzorg niet goed uitvoeren, is het risico groot dat onroerend cultureel erfgoed beschadigd wordt of zelfs verloren gaat.

Definitief oordeel:

Voldoet. Uit § 1.4 en 7.2 van het beleidsplan blijkt dat B&W voldoen aan dit procescriterium.

De monumentencommissie beoordeelt aanvragen die van invloed zijn op rijksmonumenten, gemeentelijke monumenten en cultuurhistorisch waardevolle panden.

De Stichting Monumentenhuis Brabant beoordeelt de archeologische onderzoeken. Deze stichting draagt bij aan de versterking en verbetering van de gemeentelijke monumentenzorg. De stichting neemt daarbij een onafhankelijke positie in tussen de private en publieke instanties die bij de monumentenzorg zijn betrokken.

§ 1.2 (Beoogde brede werking, doel en positionering) van de Landelijke Handhavingsstrategie (LHS) gaat in op dit procescriterium. De LHS is als bijlage 5 bij het beleidsplan opgenomen.

Bron § 1.4 (Omgevingsvergunning Monumenten):

De omgevingsvergunning voor monumenten moet voorkomen dat onomkeerbare schade wordt toegebracht aan cultuurhistorisch erfgoed. De beoordeling van de vergunningaanvraag loopt via de Monumentencommissie (Monumentenhuis Brabant). Naast rijksmonumenten beoordeelt de monumentencommissie ook niet- vergunningplichtige gemeentelijke monumenten en cultuurhistorisch waardevolle panden.

5. Geeft het handhavingsbeleid inzicht in de afspraken die door de bestuursorganen onderling en met de organen die belast zijn met de strafrechtelijke handhaving zijn gemaakt, over de samenwerking met en de afstemming van de werkzaamheden? (Bor 7.2, lid 7a)

Toelichting wetgever:

Dit onderdeel heeft betrekking op de sanctiestrategie, ook wel interventiestrategie genoemd. Die strategie verbindt het bestuurs- en strafrecht met elkaar.

Definitief oordeel:

Voldoet. In hoofdstuk 7 gaat men in op de samenwerking en afstemming, zowel intern als met externe partijen als ODBN, Brandweer Brabant Noord, RIEC, OM en politie.

6. Bezien B&W regelmatig, maar in ieder geval naar aanleiding van de evaluatie bedoeld in artikel 7.7, tweede lid, het vastgestelde VTH-beleid en passen ze dit in ieder geval bij gebleken noodzaak zo spoedig mogelijk aan? (Bor 7.2, lid 8)

Toelichting wetgever:

Het VTH-beleid wordt regelmatig gezien en waar nodig aangepast. De periode waarop het beleid betrekking dient te hebben, is niet voorgeschreven. Het ligt echter voor de hand dat het beleid betrekking heeft op een periode van minstens een jaar. Het bestuursorgaan is vrij om een langere periode te kiezen. Het feit dat de periode waarvoor het beleid wordt vastgesteld meerdere jaren kan bedragen, neemt niet weg dat ten minste eenmaal per jaar moet worden gezien of het vastgestelde beleid door wijziging van het desbetreffende document moet worden aangepast. Tussentijdse aanpassingen doorvoeren en opnemen als beleid is ook mogelijk.

Definitief oordeel:

Voldoet. Het beleidsplan VTH 2021 – 2025 is het resultaat van een evaluatie.

7. Maken B&W het VTH-beleid bekend aan de gemeenteraad? (Bor 7.2, lid 9)

Toelichting wetgever:

De gemeenteraad is het politiek verantwoordelijke orgaan. Doel is om hen informatie te verschaffen om intern toezicht te kunnen uitoefenen (= horizontale verantwoording). In welke vorm of op welke wijze dat plaatsvindt is aan het bestuursorgaan zelf.

Definitief oordeel:

Voldoet. In een raadsmemo van 8 december 2020 maken B&W bekend dat het Beleidsplan VTH 2021-2025 is vastgesteld.

Uitvoeringsprogramma

8. Werken B&W jaarlijks het VTH-beleid uit in een uitvoeringsprogramma, waarin wordt aangegeven welke van de vastgestelde activiteiten zij het komende jaar zullen uitvoeren, waarbij zij rekening houden met de gestelde doelen en gestelde prioriteiten? (Bor 7.3, lid 1)

Toelichting wetgever:

Het uitvoeringsprogramma dat het bestuursorgaan jaarlijks moet opstellen voor zijn activiteiten, legt een relatie met het geldende ingevolge artikel 7.2 vastgestelde uitvoerings- en handhavingsbeleid. Het programmeren van de activiteiten moet plaatsvinden in lijn met de prioriteitenstelling van activiteiten die op haar beurt weer in relatie moet staan met de door het bestuursorgaan geformuleerde doelen die met VTH moeten worden bereikt.

Definitief oordeel:

Voldoet. De activiteiten zijn beschreven in hoofdstuk 7 (Wat gaan we doen in 2023). In hoofdstuk 6 is aangegeven wat de gemeente wil bereiken in 2023. Daarbij verwijst men naar de doelen en projecten die in hoofdstuk 2 zijn benoemd.

9. Gaan B&W in het uitvoeringsprogramma VTH ook in op de uitvoering en handhaving van de Monumentenwet 1988 voor zover van kracht overeenkomstig artikel 9.1 van de Erfgoedwet? (Wabo 5.1 en Bor 7.3 lid 1)

Toelichting wetgever:

De Erfgoedwet bepaalt in artikel 9.1 welke onderdelen van de Monumentenwet 1988 van toepassing blijven tot het tijdstip waarop de Omgevingswet tot wet is verheven en in werking is getreden. De Monumentenwet 1988 bepaalt in artikel 63 lid 3 dat de wettelijke procescriteria VTH van toepassing zijn op de uitvoering en de handhaving van het onderdeel 'vergunningen tot wijziging, sloop of verwijdering'.

Voorlopig oordeel:

Voldoet gedeeltelijk.

In hoofdstuk 7 staat beschreven wat in 2023 wordt gedaan. Op bladzijde 30 wordt specifiek ingegaan op vergunningverlening in relatie tot monumenten. Stichting Monumentenhuis Brabant speelt daarbij een belangrijke rol.

In de begroting zijn dan ook financiële middelen opgenomen voor deze werkzaamheden.

Tekortkomingen:

Voor toezicht en handhaving zijn geen specifieke werkzaamheden ten aanzien van monumenten beschreven. Ook blijkt uit § 4.2 niet dat er specifieke controles met betrekking tot monumenten worden uitgevoerd.

Verbeterpunten:

Beschrijf in het uitvoeringsprogramma ook de werkzaamheden voor toezicht en handhaving met betrekking tot monumenten.

Reactie gemeente:

In het uitvoeringsprogramma zijn niet specifiek de prio's voor toezicht en handhaving van monumenten beschreven. Op basis van de uitgevoerde probleemanalyse t.b.v. het onderliggende beleidsplan, is hierop een dusdanig lage score behaald, dat deze niet tot de prioriteiten behoort. Dit is ook afgelopen jaren zo gebleken. Overigens wordt bij signalering van overtredingen (bouwen/sloop) actief actie ondernomen en worden deze middels de vrije veldcontroles actief door onze toezichthouder/handhaver opgepakt.

Verwerking reactie:

Akkoord met de toelichting. Het verdient aanbeveling om bovenstaande toelichting op te nemen in toekomstige uitvoeringsplannen. Het toezichtoordeel blijft ongewijzigd.

Definitief oordeel:

Voldoet gedeeltelijk.

10. Gaan B&W in het uitvoeringsprogramma VTH ook in op de wijze waarop in het komende jaar uitvoering wordt gegeven aan de bestuursrechtelijke handhaving van de Wro? (Wro 10.1 lid 1)

Toelichting wetgever:

De regering acht het van belang dat de bestuursorganen die belast zijn met de bestuursrechtelijke handhaving, jaarlijks hun voornemens bekend maken hoe zij in het komende jaar uitvoering geven aan hun taken en verantwoordelijkheden.

Definitief oordeel:

Voldoet. § 6.2 gaat in op het traject bij bestuursrechtelijke handhaving, in het kader van de Wet ruimtelijke ordening (Wro).

Bron § 7.5 (Toezicht en handhaving):

Hieronder worden de prioriteiten genoemd van toezicht en handhaving van de Wabo-taken:

- Ruimtelijke Ordening/Bouwen en wonen:
Strijdigheden bestemmingsplan/illegaal gebruik, illegaal bouwen, bijwoningen vergund, arbeidsmigranten vrije veldcontroles enz.)

11. Stemmen B&W het uitvoeringsprogramma voor het onderdeel handhaving af met de organen die belast zijn met de strafrechtelijke handhaving? (Bor 7.3, lid 2)

Toelichting wetgever:

Evenals met betrekking tot het handhavingsbeleid het geval is, moet het uitvoeringsprogramma worden afgestemd met de betrokken andere bestuursorganen en de organen die belast zijn met de strafrechtelijke handhaving. Het uitvoeringsprogramma moet in ieder geval worden afgestemd met andere bestuursorganen in situaties waarin sprake is van meer dan één tot bestuursrechtelijke handhaving bevoegd gezag of van meerdere bestuursorganen die na elkaar – in een keten – bevoegd zijn, bijvoorbeeld met betrekking tot handelingen met afvalstoffen. Verder kan uit de in de bestuursovereenkomsten over de handhaving gemaakte afspraken worden afgeleid met wie afstemming van handhavingsprogramma's wenselijk is.

Definitief oordeel:

Voldoet. In de inleiding van het Jaarverslag 2022 VTH staat dat in het voortraject overleg heeft plaatsgevonden met de organen die belast zijn met de strafrechtelijke handhaving. Daarbij zijn afspraken gemaakt, onder andere over de samenwerking en de afstemming van de werkzaamheden, zodat de doelen goed op elkaar kunnen worden afgestemd.

Een compliment voor deze aanpak!

Bron § 7.5 (Toezicht en handhaving):

Doelen en monitoring 2023

9. Het meedoen aan de ondermijningssafari's.

Onder regie van het basisteam Maas en Leijgaaf (programma ondermijning) worden er in principe 3 tot 4 keer per jaar actieweken (waarvan 1 ondermijningsweek) uitgevoerd door omliggende gemeenten, waaronder de gemeente Boekel. Er worden thema's in samenwerking met de politie en belastingdienst gekozen. Ook vinden er jaarlijks enkele ondermijningsoverleggen plaats met collega's van de gemeente Boekel. Soms zijn hier ook enkele externe instanties, zoals de politie, bij aanwezig als het om specifieke zaken gaat.

Advies:

Neem ook in het uitvoeringsprogramma een aparte paragraaf op, bijvoorbeeld in hoofdstuk 8, waarin specifiek wordt ingegaan op de afstemming met de organen die belast zijn met de strafrechtelijke handhaving. Beschrijf hierin welke afspraken (vooraf) zijn gemaakt.

12. Stellen B&W het uitvoeringsprogramma VTH jaarlijks vóór 1 februari vast? (Verordening systematische toezichtinformatie Noord-Brabant art. 3, lid 1 en lid 2, onder b, en lid 4 en lid 6)

Toelichting wetgever:

Jaarlijks wordt het uitvoerings- en handhavingsbeleid uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma met de uit te voeren activiteiten in het komende jaar. De provincie heeft de wettelijke taak van interbestuurlijk toezichthouder op de kwaliteit van de taakuitvoering door gemeenten en waterschappen onder meer op het domein omgevingsrecht. Doel is om informatie te verschaffen om systematisch toezicht te kunnen uitoefenen.

Definitief oordeel:

Voldoet. Het Uitvoeringsprogramma 2023 VTH fysieke leefomgeving is, gelijktijdig met het Jaarverslag 2022, door B&W vastgesteld op 24 januari 2023.

Deze geïntegreerde benadering wordt gewaardeerd.

13. Maken B&W het uitvoeringsprogramma VTH bekend aan de gemeenteraad?

(Bor 7.3, lid 4)

Toelichting wetgever:

De gemeenteraad is het politiek verantwoordelijke orgaan. Doel is om hen informatie te verschaffen om intern toezicht te kunnen uitoefenen (= horizontale verantwoording). In welke vorm of op welke wijze dat plaatsvindt is aan het bestuursorgaan zelf.

Definitief oordeel:

Voldoet. Met een raadsmemo, gedateerd 24 januari 2023, is de vaststelling van het Uitvoeringsprogramma 2023 VTH fysieke leefomgeving, als ook het Jaarverslag 2022 bekend gemaakt aan de gemeenteraad.

Borging van middelen

14. Zorgen B&W ervoor dat voor VTH:

- a. de voor het bereiken van de gestelde doelen en de voor het uitvoeren van de aangegeven activiteiten benodigde en beschikbare financiële en personele middelen inzichtelijk worden gemaakt en in de begroting worden gewaarborgd;**
- b. de wijze van berekening van de benodigde financiële en personele middelen, bedoeld onder a, inzichtelijk wordt gemaakt;**
- c. voor de uitvoering van de uitvoeringsprogramma's van de eigen organisatie en de omgevingsdienst voldoende financiële en personele middelen beschikbaar zijn en dat deze middelen zo nodig worden aangevuld of de uitvoeringsprogramma's zo nodig worden aangepast?** (Bor 7.5)

Toelichting wetgever:

De gemeente zorgt ervoor dat de voor de uitvoering van het VTH-beleid benodigde en beschikbare financiële en personele middelen in de begroting worden opgenomen en worden toegelicht.

Voor de in het uitvoeringsprogramma concreet beschreven activiteiten moet worden aangegeven wat de voor die activiteiten benodigde en beschikbare capaciteit en financiële middelen zijn. Capaciteit en financiële middelen moeten uiteraard toereikend zijn voor de uitvoering van het programma. Dit geldt niet alleen bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma; ook tijdens de uitvoering moeten de capaciteit en financiële middelen worden bewaakt.

Definitief oordeel:

Voldoet. Hoofdstuk 8 geeft een tekstuele toelichting op de benodigde en beschikbare personele capaciteit om de werkzaamheden in 2023 te verrichten. In een tabel staat een inschatting van benodigde uren voor de lopende beleidsperiode en daarbij de aanpassing voor 2023.

Tevens wordt vermeld dat middelen zo nodig worden aangevuld of de uitvoeringsprogramma's zo nodig worden aangepast.

De middelen die nodig zijn voor de uitvoeringsprogramma's van de eigen organisatie en van de omgevingsdienst staan zeer gedetailleerd weergegeven in bijlage 2 en 3, en ook in het Werkprogramma 2023 van de ODBN (bijlage 5).

Bron § 8.1 (Organisatie & middelen):

Op basis van dit programma is een begroting gemaakt van de benodigde middelen voor het uitvoeren van de VTH-taken met de bijbehorende doelen voor 2023.

Vergunningverlening

In 2023 hebben we een benodigde capaciteit van 2500 uur (afgerond) voor vergunningverlening. De projecten worden door de beleidsmedewerker vergunningverlening met ondersteuning van vergunningverlening uitgevoerd. In totaal komen we hier op 250 uren. De overige uren zijn onder andere voor het beheren van de budgetten, vragen beantwoording en diverse overige zaken die tussentijds aandacht behoeven.

We hebben daarnaast voldoende financiële middelen voor de uitvoering van het programma. De grootste investeringen zijn voor de bouwplantoetsingen, Omgevingsdienst Brabant Noord en de brandweer. We hebben voor alle adviesinstanties reeds budget opgenomen in de begroting. Indien het uitvoeringsprogramma moet worden bijgesteld vanwege onverwachte prioriteiten, dan zou het kunnen dat dit financiële gevolgen heeft. Het overzicht van de budget en urenraming staat in bijlage 2.

Toezicht en handhaving

In bijlage 3 is te zien dat we voor toezichtstaken 832 uur nodig hebben. De ingehuurd toezichthouder werkt 832 uur en focust zich vooral op het bouwtoezicht. Handhaving heeft een urenbegroting van 1330 uur. Handhaving is belast met 1130 uur voor het uitvoeren van de prioriteiten. De overige uren kunnen gebruikt worden voor andere zaken en is extra capaciteit.

[...] De belangrijkste instanties waarmee we samenwerken zijn ODBN, brandweer en politie. De budgetten zijn reeds in de begroting gewaarborgd.

[...]

Wanneer tussentijds, door onvoorziene omstandigheden, een tekort aan financiële en/of personele middelen blijkt, wordt dit gedurende het jaar inzichtelijk gemaakt en waar mogelijk bijgesteld. Bijstelling kan plaatsvinden in de voorjaarsnota en wanneer noodzakelijk tijdens de bestuursrapportage in het najaar.

Monitoring

15. Bewaken B&W de resultaten en de voortgang van:

a. het bereiken van de gestelde VTH-doelen voor de eigen organisatie en voor de omgevingsdienst;

b. de uitvoering van de uitvoeringsprogramma's VTH van de eigen organisatie en van de omgevingsdienst? (Bor 7.6, lid 1)

Toelichting wetgever:

Om te kunnen vaststellen of de VTH-doelstellingen worden bereikt, zal het bestuursorgaan een methodiek moeten hanteren aan de hand waarvan monitoring en evaluatie kunnen plaatsvinden. Het ligt voor de hand dat bepaalde indicatoren in deze methodiek een rol spelen. Het is gebruikelijk om daarbij cijfermatige gegevens te hanteren die in het kader van de VTH zijn verkregen over bijvoorbeeld aantallen verleende omgevingsvergunningen, uitgevoerde controles, geconstateerde overtredingen en opgelegde bestuursrechtelijke en strafrechtelijke sancties (zoals processen-verbaal en aangeboden transacties). Ingevolge Bor, artikel 7.6, tweede lid, moeten (dergelijke) in het kader van de handhaving verkregen gegevens worden geregistreerd.

De relatie tussen de gekozen methodiek en de handhavingsdoelstellingen impliceert dat deze doelen voldoende concreet (als meetbare prestaties geformuleerd) moeten zijn.

Definitief oordeel:

Voldoet. Monitoring is een geborgd onderdeel uit de beleidscyclus. Gedurende het jaar wordt gemonitord wat er al aan VTH is gedaan en waar nodig wordt bijgestuurd. Wanneer dit noodzakelijk is, worden zaken spoedig opgepakt en worden doelen waar nodig bijgesteld of worden prioriteiten verlegd.

De ODBN en brandweer sturen kwartaalrapportages ter monitoring.

Monitoring is voor gemeente Boekel onder andere een middel om kengetallen te verzamelen om processen te optimaliseren.

Rapportage

16. Rapporteren B&W periodiek over de uitvoering van de afspraken die door de bestuursorganen onderling en met de organen die belast zijn met de strafrechtelijke handhaving zijn gemaakt, over de samenwerking bij en de afstemming van de werkzaamheden? (Bor 7.7, lid 1, onder b)

Toelichting wetgever:

De rapportages moeten worden uitgebracht aan de gemeenteraad. Het is belangrijk dat de beleidsmakers, vergunningverleners en andere handhavende organisatieonderdelen van het bestuursorgaan van de rapportages kennis kunnen nemen.

Definitief oordeel:

Voldoet. In het Jaarverslag 2021, § 2.2 Toezicht en Handhaving, wordt aan de hand van de doelen ingegaan op de behaalde resultaten. De gemeenteraad kan kennisnemen van dit jaarverslag en is op die manier door B&W geïnformeerd over de uitvoering van de afspraken die door de bestuursorganen onderling en met de organen die belast zijn met de strafrechtelijke handhaving zijn gemaakt.

Bron § 2.2 (Toezicht en Handhaving):

1. Het voorkomen van ondermijnende activiteiten of strijdigheden met het bestemmingsplan

Dit onderwerp blijft binnen onze gemeente een belangrijk speerpunt binnen ons beleid. Onze handhaver probeert zoveel waar mogelijk zaken formeel op te lossen. Dit is vaak succesvol.

Resultaat: Zoals verwacht heeft de trend van 2021 zich doorgezet naar 2022; er heeft maar één reguliere controle op ondermijning plaatsgevonden. Dat betekent echter niet dat ondermijning minder belangrijk is geworden of minder aandacht krijgt. Net als 2021 zijn er vele controles ad hoc uitgevoerd, naar aanleiding van meldingen of klachten. Ook zijn we samen met onze partners in de regio, politie en BOA's opgetrokken om op ondermijning te controleren en voorlichting te geven. We hebben nog geen grote ondermijnende zaak aangetroffen in Boekel, maar we hebben niet de illusie dat die hier niet plaatsvinden. Echter krijgen we wel positieve reacties van burgers tijdens onze acties en wordt er vaak veel medewerking verleend.

[...]

10. Het meedoen aan de ondermijningssafari's

Onder regie van het basisteam Maas en Leijgaaf (programma ondermijning) worden er in principe 3 tot 4 keer per jaar ondermijning rondes uitgevoerd door omliggende gemeenten, waaronder de gemeente Boekel. Er worden thema's in samenwerking met de politie en belastingdienst gekozen. Ook vinden er jaarlijks enkele ondermijningsoverleggen plaats met collega's van de gemeente Boekel. Soms zijn hier ook enkele externe instanties, zoals de politie, bij aanwezig als het om specifieke zaken gaat.

Resultaat: Er hebben in 2022 diverse onderwerpen op de agenda gestaan waarbij actief campagne is gevoerd. Hiermee is onze doelstelling ruim behaald.

[...]

Op 1 november 2022 heeft gemeente Boekel in samenwerking met de Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie (ZLTO) en Taskforce-Riec een bijeenkomst in het kader van een weerbaar buitengebied voor agrariërs en bewoners van het buitengebied, georganiseerd. Onderdeel van het programma waren presentaties van wijkagenten, politie (DRIO), een ervaringsdeskundige makelaar, een ex-inbreker, een deskundige vanuit Taskforce-RIEC en de vertrouwenspersoon van de ZLTO. Deze bijeenkomst was zeer goed bezocht.

17. Evalueren B&W jaarlijks of de activiteiten die zijn opgenomen in de uitvoeringsprogramma's VTH voor de eigen organisatie en de omgevingsdienst zijn uitgevoerd en in hoeverre deze activiteiten hebben bijgedragen aan het bereiken van de gestelde doelen? (Bor 7.7, lid 2)

Toelichting wetgever:

Een cyclisch verlopend uitvoeringsproces wordt door middel van evaluatie afgesloten met een rapportage over en verantwoording van de uitgevoerde activiteiten aan de gemeenteraad. Daarbij wordt getoetst of de geleverde inspanningen ook het bereiken van de uitvoeringsdoelstellingen hebben opgeleverd. Indien deze doelstellingen zijn bereikt, zal dit in algemene zin leiden – indirect – tot positieve effecten op de omgevingskwaliteit. Indien deze doelstellingen niet zijn bereikt, kan dit leiden tot conclusies en aanbevelingen over aanpassingen van het VTH-beleid, het uitvoeringsprogramma of de uitgevoerde VTH-activiteiten. Voor input voor het uitvoeringsprogramma van het komende jaar is het belangrijk dat de interne evaluatie voorafgaand aan het opstellen van het uitvoeringsprogramma wordt gedaan.

Definitief oordeel:

Voldoet. In hoofdstuk 2 (Doelen en projecten uitvoeringsprogramma 2022) wordt kwalitatief teruggekeken op de uitgevoerde werkzaamheden. Kwantitatief wordt in hoofdstuk 4 aan de hand van tabellen cijfermatig inzicht geboden. De leerpunten zijn beschreven in § 5.1 en 5.2 voor respectievelijk Vergunningverlening en Toezicht en handhaving.

18. Gaan B&W in het evaluatieverslag VTH ook in op de uitvoering en handhaving van de Monumentenwet 1988, voor zover van kracht overeenkomstig artikel 9.1 van de Erfgoedwet? (Wabo 5.1 en Bor 7.7)

Toelichting wetgever:

De Erfgoedwet bepaalt in artikel 9.1 welke onderdelen van de Monumentenwet 1988 van toepassing blijven tot het tijdstip waarop de Omgevingswet tot wet is verheven en in werking is getreden. De Monumentenwet 1988 bepaalt in artikel 63 lid 3 dat de wettelijke procescriteria VTH van toepassing zijn op de uitvoering en de handhaving van het onderdeel 'vergunningen tot wijziging, sloop of verwijdering'. Het gaat daarbij mede om de manier waarop is omgegaan met klachten en verzoeken van burgers.

Voorlopig oordeel:

Voldoet niet. Het evaluatieverslag gaat niet specifiek in op de uitvoering en handhaving van de Monumentenwet 1988, voor zover van kracht overeenkomstig artikel 9.1 van de Erfgoedwet.

Tekortkomingen:

Het evaluatieverslag gaat niet specifiek in op de uitvoering en handhaving van de Monumentenwet 1988, voor zover van kracht overeenkomstig artikel 9.1 van de Erfgoedwet.

Verbeterpunten:

Besteed in het evaluatieverslag aandacht aan de uitvoering en handhaving van de Monumentenwet 1988, voor zover van kracht overeenkomstig artikel 9.1 van de Erfgoedwet.

Reactie gemeente:

In het komende evaluatieverslag zullen wij hieraan aandacht besteden. Afgelopen jaar zijn er geen handhavingzaken geweest die betrekking hadden op zaken uit de Monumentenwet/Erfgoedwet. Dit betekent dan ook dat de t.b.v. het beleidsplan uitgevoerde risicoanalyse ook voor nu een goed beeld geeft.

Verwerking reactie:

Akkoord met de toelichting. Het toezichtoordeel blijft ongewijzigd.

Definitief oordeel:

Voldoet niet.

19. Doen B&W jaarlijks verslag aan de gemeenteraad van de wijze waarop in het voorafgaande jaar uitvoering is gegeven aan de bestuursrechtelijke handhaving van het bepaalde bij of krachtens de Wet ruimtelijke ordening en de verlening van omgevingsvergunningen voor activiteiten als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a, b, c en g, van de Wabo? (Wro 10.1 lid 2)

Toelichting wetgever:

De regering zegt dat het verslag kan worden uitgebracht in het kader van de jaarlijkse begroting. Het gaat daarbij mede om de wijze waarop is omgegaan met klachten en verzoeken van burgers. Een dergelijke rapportage kan leiden tot een publiek en politiek debat over het gevoerde handhavingsbeleid en tot verbeteringen daarvan.

De genoemde omgevingsvergunningen gaan over de Wabo-activiteiten bouwen van een bouwwerk, het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden, in gevallen waarin dat bij een bestemmingsplan, beheerverordening, exploitatieplan of voorbereidingsbesluit is bepaald, het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan, een beheerverordening, een exploitatieplan, de regels gesteld krachtens artikel 4.1, derde lid, of 4.3, derde lid, van de Wet ruimtelijke ordening of een voorbereidingsbesluit voor zover toepassing is gegeven aan artikel 3.7, vierde lid, tweede volzin, van die wet en het slopen van een bouwwerk in gevallen waarin dat in een bestemmingsplan, beheerverordening of voorbereidingsbesluit is bepaald.

Definitief oordeel:

Voldoet. § 2.2 onder 1 beschrijft de activiteiten die in 2022 zijn verricht om o.a. strijdigheid met het bestemmingsplan te voorkomen. Voor gemeente Boekel is dit een belangrijk speerpunt van het VTH-beleid.

Bron § 2.2 (Toezicht en Handhaving):

1. Het voorkomen van ondermijnende activiteiten of strijdigheden met het bestemmingsplan

Afgelopen jaar zijn er negentien strijdigheden met het bestemmingsplan afgerond. Deze strijdigheden waren van uiteenlopende aard, waaronder teveel bijgebouwen, strijdig gebruik van het perceel en illegale bewoning. Er zijn op dit moment nog dertien lopende zaken met strijdigheden bestemmingsplan. Het gaat hier om zaken die later in het jaar zijn opgestart, en ook een enkele langlopende zaak. Opgeteld komen we op 32 zaken die zijn opgepakt. Deze toename is te verklaren door meer en betere documentatie en verslaglegging, en door assertiever handhaven.

20. Stellen B&W het evaluatieverslag VTH jaarlijks vóór 1 mei vast? (Verordening systematische toezichtinformatie Noord-Brabant art. 3, lid 1 en lid 2, onder d, en lid 5)

Toelichting wetgever:

Jaarlijks evalueert een gemeente of de activiteiten die zijn opgenomen in de uitvoeringsprogramma's zijn uitgevoerd en in hoeverre deze activiteiten hebben bijgedragen aan het bereiken van de vastgestelde beleidsdoelen. De provincie heeft de wettelijke taak van interbestuurlijk toezichthouder op de kwaliteit van de taakuitvoering door gemeenten en waterschappen onder meer op het domein omgevingsrecht. Doel is om informatie te verschaffen om systematisch toezicht te kunnen uitoefenen.

Definitief oordeel:

Voldoet. Het evaluatieverslag is, gelijktijdig met het Uitvoeringsprogramma 2023 VTH fysieke leefomgeving, op 24 januari 2023 bestuurlijk vastgesteld.

21. Maken B&W het evaluatieverslag VTH bekend aan de gemeenteraad? (Bor 7.7, lid 3)

Toelichting wetgever:

Zie toelichting bij vraag 13.

Definitief oordeel:

Voldoet. Met een raadsmemo, gedateerd 24 januari 2023, is de vaststelling van het Jaarverslag 2022, als ook het Uitvoeringsprogramma 2023 VTH fysieke leefomgeving, bekend gemaakt aan de gemeenteraad.

Eindoordeel

Op basis van de behaalde scores en conform de vastgestelde beoordelingscriteria en normen, is het eindoordeel: **voldoet**.

	Aantal	Punten
Toetsingsvragen	21	
Score Voldoet (2 punten)	19	38
Score Voldoet gedeeltelijk (1 punt)	1	1
Score Voldoet niet (0 punten)	1	0
Totaal aantal punten	-	39
Eindoordeel o.b.v. punten	39/42 x 100 = 92,86	
Toelichting eindoordeel:	≥ 80 = Voldoet ≥ 60 en < 80 = Voldoet gedeeltelijk < 60 = Voldoet niet	